Politisk plattform

Vedtatt på årsmøtet 07.03.2015.

1. Fred
Makt skal ikke råde over rett. Staters overgrep på folkeretten og ulovlige aggresjonshandlinger overfor andre stater og territorier, må aldri godtas. Det er i alles interesse at internasjonale kjøreregler mellom stater respekteres.

FNs resolusjon 1514 (XV), 'The Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples' og resolusjon 1541 av 1960 understreket at koloniserte folk har rett til selv å bestemme statusen til sine territorier. I 1963 ble Vest-Saharas ført på listen over territorier over ikke-selvstyrte områder, hvor folk har en slik rett. Dette er også entydig gjentatt av Den internasjonale domstolen i Haag i 1975, som slo fast at Marokko og Mauritania historisk aldri har utøvd suverenitet over Vest-Sahara. Retten til selvbestemmelse må utøves gjennom en folkeavstemming om territoriets fremtid som nedfelt i FNs resolusjon 690 av 1991. Skal en fredsløsning i Vest-Sahara være bærekraftig, forutsetter det å ta den saharawiske folkeviljen med på råd.

Marokkos okkupasjon av Vest-Sahara ble fordømt av FNs Sikkerhetsråd. Det er essensielt at stater og FN fortsetter å fordømme Marokko for dets overgrep mot det saharawiske folk og mot landets manglende respekt for internasjonal lov.

Norge og det internasjonale samfunn må gi aktiv støtte til saharawienes rett til selvbestemmelse og deres ikke-voldelige kamp for frigjøring. Saharawienes representanter må inkluderes i alle de internasjonale fora hvor Vest-Saharas territorium behandles, og det må tilrettelegges for at de kan utøve sitt diplomatiske arbeid.

For å styrke saharawienes forhandlingsposisjon er det sentralt at Norge og andre vestlige stater anerkjenner den Saharawiske Arabiske Demokratiske Republikk (SADR). Front Polisario er den eneste legitime representant for det saharawiske folk, jf .

Det er ikke rimelig at det skal gjøres unntak for folks rett til selvbestemmelse av realpolitiske hensyn. Vest-Sahara behandles som et uløst kolonispørsmål av FNs generalforsamling.

Støttekomiteen skal arbeide for å fremme de folkerettslige prinsippene i FNs behandling av Vest-Sahara-saken. Og for at det saharawiske folk får innfridd sin legitime rett til selvbestemmelse og frihet, med fredelige midler.

2. Menneskerettighetene
Saharawier i de okkuperte områdene utsettes for alvorlige overgrep. Det er umulig for saharawier å organisere seg, og saharawiske menneskerettighetsaktivister er gjenstand for vilkårlige fengslinger og illegitime rettsprosesser. I retterganger mot saharawier bryter Marokko grunnleggende menneskerettigheter.

Marokko må tillate at saharawier får ytre seg fritt om Vest-Sahara, og la det bli mulig for saharawier å registrere organisasjoner som fremmer menneskerettighetene, inkludert retten til selvbestemmelse. . Retten til ytringsfrihet er en grunnleggende rettighet, og det er uakseptabelt at saharawiske journalister, bloggere og aktivister fengsles og trakasseres.

Så lenge Marokko holder en jernhånd rundt Vest-Sahara, og stanser røstene som krever selvbestemmelse, er det viktig at det internasjonale samfunn gjør sitt ytterste for å fremme ønskene og interessene til det saharawiske folk på andre måter. Norge og andre stater må fordømme Marokkos gjentatte overgrep mot saharawiene og deres rettigheter.

I flyktningleirene i Algerie er den humanitære situasjonen prekær. Norsk bistand og forskning har spilt en avgjørende rolle i å bøte på de mest alvorlige konsekvensene av mangelen på mat. Dette må vedvare og trappes opp.

Full ytringsfrihet, og muligheter for å kritisere regjeringer og sosiale forhold er kjennetegn på sunne demokratier. Det er viktig at det fostres til frie, åpne debatter både i Marokko, i Den saharawiske arabiske demokratiske republikk (SADR) og i andre land i regionen.
Polisario arbeider internasjonalt for at FN skal kunne rapportere på menneskerettighetssituasjonen i flyktningleirene og i de marokkansk-okkuperte områdene, både ved en endring i MINURSOs mandat, og ved en invitasjon til at FNs Menneskerettighetsråd kan drive permanent overvåkning. Norske og internasjonale myndigheter bør samarbeide med Polisario i å legge press på at også den andre parten i konflikten skal godta at FN permanent rapporterer på overgrep.

3. Næringslivets samfunnsansvar
De okkuperte områdene av Vest-Sahara huser betydelige naturressurser. Disse spiller en nøkkelrolle i okkupasjonen, både i et politisk og økonomisk perspektiv. Stater må fordømme Marokkos fortsatte ressursran, og unnlate å inngå avtaler med Marokko som lar det være uklart om Vest-Saharas territorium er ekskludert.

Det er viktig at næringslivet utviser spesiell varsomhet i konfliktområder og i territorier der folk er i en spesielt sårbar situasjon. Vest-Sahara skiller seg betraktelig fra andre konfliktområder ut fra sin særegne folkerettslige status. For det første er det definert av FN som et såkalt ikke-selvstyrt, kolonisert område, men uten tilhørende kolonimakt. For det andre er det delvis okkupert av nabostaten Marokko.

I tråd med FNs juridiske vurderinger, kan ikke næringsliv i Vest-Sahara finne sted – med mindre det er i tråd med saharawienes ønsker og interesser. Marokko representerer ikke saharawiene og har ikke anledning til å uttrykke hva saharawiene ønsker eller hva som er til deres beste. Marokko begår dessuten så grove overgrep mot ytrings-, og organisasjonsfriheten i Vest-Sahara at de ikke er mulig for saharawiene i de okkuperte områdene selv å uttrykke hva som er til deres beste, og hva de ønsker. Til tross for at det er åpenbart folkerettsstridig, vedvarer Marokkos plyndring av Vest-Saharas naturressurser.

Norske og internasjonale selskaper må utvise samfunnsansvar og avvente sin tilstedeværelse i territoriet inntil konflikten er løst. Bransjeorganisasjoner og finansnæringen bør være spesielt kritiske til selskaper som allerede er tungt engasjert i området. Selskaper som beslutter å opprettholde sine aktiviteter der, må ekskluderes fra investeringsporteføljer, etikk-initiativer og bransjeorganisasjoner. Statens Pensjonsfond Utland må følge praksisen de har etablert, ved å fortsette å ekskludere selskaper som deltar i ressursplyndringen fra sine porteføljer. Dette gjelder særlig oljeindustrien.

Sivilsamfunn må støtte opp under og benytte de tiltak og mekanismer som fremmer samfunnsansvarlig næringsliv, både i Norge og internasjonalt.

Marokkansk-merkede produkter som med stor sannsynlighet er fra Vest-Sahara, slik som fiskeri- og enkelte jordbruksprodukter, skal ikke omsettes. Utover dette er det ikke Støttekomiteens politikk å kreve boikott av marokkanske varer.

All norsk og internasjonalt salg av krigsmateriell til Marokko, inkludert reeksport via tredjeland, må ta slutt så lenge den folkerettsstridige okkupasjonen vedvarer.
Marokko kontrollerer rundt tre firedeler av verdens fosforreserver – både gjennom reserver i Marokko og i de okkuperte områdene. Fosfor er avgjørende for dagens og framtidens mineralgjødsel- og matproduksjon. Det er avgjørende at norske og internasjonale myndigheter arbeider for å bedre forvalte det fosforet som allerede er i omløp.